

KRONIKA

XXXII. KOLOKVIUM MLADÝCH JAZYKOVEDCOV

Mateusz Bednarczyk

V dňoch 30. novembra až 1. decembra 2023 sa v Prešove na pôde Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnil tridsiaty druhý ročník Kolokvia mladých jazykovedcov. Podujatie zorganizovala Slovenská jazykovedná spoločnosť pri Jazykovednom ústave L. Štúra SAV, v. v. i., v spolupráci s pobočkou SJS pri Inštitúte slovakistiky a mediálnych štúdií FF PU. Program kolokvia bol rozdelený do ôsmich sekcií, počas ktorých mladí jazykovedci a literárni vedci prezentovali svoje výskumy, výsledky a inšpirácie.

XXXII. ročník otvorili vo štvrtok 30. novembra prof. Mgr. **Martina Ivanová**, PhD., predsedníčka prešovskej pobočky SJS a hlavná organizátorka konferencie, a doc. PhDr. **Peter Karpinský**, PhD., riaditeľ ISMŠ FF PU. Obaja vo svojich príhovoroch priblížili tradíciu organizácie kolokvií v prešovskom prostredí a vyslovili želanie, aby sa aj to aktuálne stalo prínosom pre vystupujúcich aj pasívnych účastníkov. Prostredníctvom online spojenia kolokvialistov pozdravila aj riaditeľka JÚĽŠ SAV, doc. Mgr. **Gabriela Múcsková**, PhD.

Ako prvá vystúpila **Martina Ivanová** s plenárnou prednáškou *Osvojovanie si slovosledu v slovenčine ako cudzom jazyku*. V úvode prvej sekcie vystúpil **Martin Alldrick** (Univerzita v Surrey, Guildford) s príspevkom *Contrasting clitic climbing in Czech and Slovak*, ktorý nadväzoval na problematiku prednášky M. Ivanovej. Následne tému čísloviek v slovenskom jazyku predstavila **Ivana Šrámeková** (JÚĽŠ SAV, Bratislava) v príspevku *Jeden, dva, tri alebo aké číslovky ukrýva slovník?* Tretia prednáška sa tiež zaoberala deskriptívnou gramatikou, **Stella Ondrejčíková** (JÚĽŠ SAV, Bratislava) vystúpila s príspevkom *Priestorové a časové významy konštrukcií s predložkou „v“*. Prvú sekciu zakončil **Jozef Bilský** (JÚĽŠ SAV, Bratislava), ktorý sa venoval substantívnej deklinácii v spišských a podtatranských nárečiach z pohľadu pádového synkretizmu.

Prvú popoludňajšiu sekciu otvorila **Marieta Pastorková** (FF UMB, Banská Bystrica) s témou *Ľudský krk a jeho konceptualizácia v slovenskom jazyku a kultúre*

z kognitívno-etnolingvistickej perspektívy. Po nej nasledovala **Martina Berezná** (FF PU, Prešov) s príspevkom zaoberajúcim sa vznikom frazeologických jednotiek v ruskom jazyku. Ako tretia vystúpila **Kamila Homolková** (FF UK, Praha) s témou *Downův syndrom a jazyk: dostupné publikace pro širší veřejnost v českém jazyce*. Následne prezentovala svoj príspevok **Sofia Bednarčíková** (FF UPJŠ, Košice), ktorá sa venovala problematike kondenzácie v štylisticky diferencovaných textoch. Blok uzatvorili **Nikola Vansáčová** a **Diana Demčáková** (FF UJPŠ, Košice) so spoločným príspevkom *Žurnalistické texty cez prizmu výrazovej koncepcie Františka Mika*.

Tretia sekcia bola venovaná onomastickým príspevkom. Ako prvá vystúpila **Hana Halatová** (FF OU, Ostrava) s témou *Po malé straně na Fibich – Toponyma na katastru obce Jistebník (okres Nový Jičín)*. Po nej nasledoval **David Franta** (FF ZCU, Plzeň) s príspevkom „*Polištění*” a „*odlištění*” Pušperku. Příklad z lokální toponomastiky Jihozápadných Čech. Sekciu uzatvorila **Anastasija Iljinična Franta** (FF ZCU, Plzeň) s príspevkom *Česká a slovenská místní jména motivovaná jmeny dnů v širším kontextu*.

Štvrtú a poslednú sekciu prvého dňa otvorila **Kristýna Březinová** (FF OU, Ostrava) s príspevkom *Jména na venkově a ve městě – metodologické aspekty výzkumu percepce rodných jmen*. Ako druhý vystúpil **Michal Místecký** (FF OU, Ostrava) s príspevkom *Zakotvení nezakotvení: Hašek a Kafka ve světle propriální nasycenosti textu*. Sekciu a prvý deň prezentácií uzatvoril **Vasilij Lužanica** (Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Bratislava) s príspevkom *Etnolingvističeskij analiz obrazov životnyh v tradicionnoj kul'ture slavian*.

Aj v piatok 1. decembra si účastníci mohli vypočúť príspevky v štyroch sekciách. Prvá sekcia bola venovaná ukrajinskej lingvistiky. **Darija Serhijivna Hul'ak** a **Ludmyla Olexandrivna Kravčenko** (Kyjevská univerzita, Kyjev) vystúpili s príspevkom *Movni zasoby ta sposoby tvoreňna komičnogo v ukrajinskomu humori periodu švrokomasťabnoho vtorhneňna rosijskych vijsk na terytoriju Ukrajiny*. Následne príspevok na tému onomastiky súčasného ukrajinského románu prezentovali **Anhelina Olexijivna Oljnyk**, **Aľona Olexandrivna Mychajlenko** a **Daryna Hluchenko** (Kyjevská univerzita, Kyjev). Ako tretie vystúpili **Alina Volodymyrivna Borysiuk** a **Ludmyla Olexandrivna Kravčenko** (Kyjevská univerzita, Kyjev) s príspevkom *Lexyčna baza prizvyšč meškanciv sela Horodok Kamiň-Kašyrskoho rajonu Volynskoj oblasti*. Sekciu uzatvorila **Darja Serhijivna Nesterec** (Kyjevská univerzita, Kyjev) s príspevkom *Zasoby movnoho vplyvu v komercijnij reklami*.

Ďalšia sekcia bola venovaná príspevkom týkajúcim sa jazykových kontaktov. Ako prvý vystúpil **Adam Bajza** (FF UCM, Trnava) s príspevkom *Insights into the principles of forming blends in comparison with other word-formation processes*. Po ňom nasledovala **Antónia Humeníková** (UVLF, Košice) s príspevkom na tému

adaptácie latinských slov prevzatých v 20. storočí. Ako tretia vystúpila **Anastasija Šestakova** (FF ZCU, Plzeň) s príspevkom *K vorposu klassifikacii bogemizmov v ustnoj reči russkojazyčnogo naselenija Čechii*. Sekciu uzatvoril príspevok **Marie Kaguševy** (FF UK, Praha) *Bohemizmy v internetové komunikaci ruských mluvících*.

Dalšiu sekciu otvoril príspevok **Yi Liqun** (PKU, Peking) *Hashtags as a discursive practice: Discursive mechanisms and effects of #metoo eventization in the social media era*. V príbuznej problematike pokračoval **Matúš Ján Capko** (FF PU, Prešov) s príspevkom *Analýza predvolebných diskusií parlamentných volieb 2023 s koncentráciou na tematiku sexuality ako predmet volebných debát*. Sekciu uzatvorila **Elena Smrigová** (FF PU, Prešov) s príspevkom, ktorého témou bol rozbor komunikátov týkajúcich sa úteku a migrácie z hľadiska lexicológie.

V záverečnej sekcii svoj príspevok *Jazykové ideológie používateľov slovenčiny v otázkach adresovaných do rôznych typov jazykového poradenstva* prezentovala **Daša Cimermanová** (JÚLŠ SAV, Bratislava). Nasledovala ju **Iveta Káčerová** (FF UCM, Trnava) s prezentáciou *Zum Gebrauch der festen Wortverbindungen im DaF-Unterricht*. V téme didaktiky pokračoval **Mateusz Bednarczyk** (FF PU, Prešov) s príspevkom *Lingvodidaktický text vo vyučovaní slovenčiny ako cudzieho jazyka na príklade románu Šeptuchy Aleny Sabuchovej*. Poslednú sekciu a zároveň kolokvium uzatvoril príspevok **Sone Rešovskej** (FF PU, Prešov) *O abstraktách v databáze Slovníka slovenských neologizmov*.

Počas XXXII. kolokvia mladých jazykovedcov odznelo veľa inšpirujúcich príspevkov, po ktorých účastníci mali príležitosť odborne diskutovať. Prešovské kolokvium sa opäť stalo platformou pre mladých lingvistov a lingvistky na prezentáciu ich výskumu, získavanie ďalších podnetov na jeho rozvíjanie a v neposlednom rade aj miestom priateľských stretnutí a nadväzovania pracovných kontaktov. Zborník abstraktov je už dostupný na internete^[1] a vydanie zborníka plných príspevkov sa očakáva koncom roka 2024.

Internetové zdroje

^[1] KYSELOVÁ, M. – REŠOVSKÁ, S. – SPÁČILOVÁ, S. (eds.) (2023): *Varia XXXII. Zborník abstraktov z 32. kolokvia mladých jazykovedcov (Prešov 30. 11. – 1. 12. 2023)*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity. Dostupné na: <https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Spacilova1> (cit. 14. 5. 2024).

Mateusz Bednarczyk

Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta

Ul. 17. novembra 1, 080 78 Prešov

E-mail: mateusz.bednarczyk@smail.unipo.sk